

TỈNH ỦY HÀ GIANG

*

Số 09-CT/TU

ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM

Hà Giang, ngày 10 tháng 5 năm 2021

CHỈ THỊ

CỦA BAN THƯỜNG VỤ TỈNH ỦY

**về tăng cường sự lãnh đạo của các cấp ủy Đảng bài trừ các hủ tục
lạc hậu ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh Hà Giang**

Trong những năm qua, các cấp ủy Đảng từ tỉnh đến cơ sở đã làm tốt công tác lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc đồng bộ với phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng - an ninh. Qua đó, đời sống của nhân dân từng bước được nâng lên, nhân dân phấn khởi, tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, sự điều hành của chính quyền các cấp. Nhiều nét đẹp văn hóa, tín ngưỡng truyền thống trong đời sống của đồng bào các dân tộc được bảo tồn và phát huy như tiếng nói, chữ viết, trang phục, nghi lễ truyền thống, lễ hội dân gian... tạo nên bản sắc văn hóa riêng, độc đáo cho tỉnh ta. Một số dân tộc đã dần xóa bỏ các hủ tục; phong tục lạc hậu, phù hợp với điều kiện phát triển kinh tế - xã hội và thực tế của các địa phương hiện nay.

Tuy nhiên, trên thực tế, một số dân tộc thiểu số vẫn còn tồn tại các hủ tục, phong tục lạc hậu ảnh hưởng trực tiếp đến thể trạng, sức khỏe của con người, gây mất vệ sinh môi trường, lây nhiễm dịch bệnh và lãng phí như: Vẫn còn tình trạng tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống, tục kéo vợ; mê tín, dị đoan, cúng bái khi trong gia đình có người ốm đau; trong đám tang còn giết mổ nhiều gia súc, gia cầm, uống nhiều rượu, để người chết trong nhà nhiều ngày, chưa đưa người chết vào áo quan, việc chôn cất người chết còn nông; làm chuồng trại gia súc gần nhà ở, không có nhà vệ sinh, vứt xả rác bừa bãi... Bên cạnh đó, một số hộ gia đình còn từ bỏ phong tục tập quán, tín ngưỡng truyền thống để theo tà đạo, đạo lạ, các hiện tượng tôn giáo mới chưa được pháp luật công nhận.

Những hủ tục, phong tục lạc hậu nêu trên do nhiều nguyên nhân, trong đó chủ yếu là phong tục, tập quán của các dân tộc đã hình thành từ lâu đời, được truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác; công tác tuyên truyền, vận động có lúc, có nơi chưa thường xuyên, liên tục, thiếu kiểm tra, đôn đốc; việc thực hiện hương ước, quy ước thôn chưa nghiêm, chế tài xử lý chưa đủ sức giáo dục, răn đe; tư tưởng người dân không muốn thay đổi tập quán, xóa bỏ hủ tục, phong tục lạc hậu, nhất là các nghi lễ trong tang ma, cưới hỏi; một số cán bộ, đảng viên chưa thực sự gương mẫu, chưa phát huy hết vai trò

của bí thư chi bộ, trưởng thôn, trưởng dòng họ, hội viên Hội nghệ nhân dân gian, người có uy tín trong công tác tuyên truyền, vận động người thân, dòng họ và nhân dân bài trừ các hủ tục, phong tục lạc hậu; do đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống ở vùng sâu, vùng xa trình độ dân trí thấp, tỷ lệ không biết tiếng phổ thông, mù chữ còn cao, việc tiếp cận, cập nhật thông tin, tiếp nhận các dịch vụ xã hội còn chậm, chưa kịp thời, thường xuyên.

Để khắc phục những hạn chế, yếu kém trên, tiếp tục đổi mới nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác tuyên truyền, góp phần đẩy lùi, tiến tới xóa bỏ các hủ tục, phong tục lạc hậu trong đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh, Ban Thường vụ Tỉnh ủy yêu cầu các cấp ủy, tổ chức đảng tập trung lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện tốt một số nội dung sau:

1. Tiếp tục quán triệt, triển khai thực hiện có hiệu quả Nghị quyết số 33-NQ/TW ngày 9/6/2014, Hội nghị lần thứ 9 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước; Chỉ thị số 27-CT/TW, ngày 12/01/1998 của Bộ chính trị về việc thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội; Chỉ thị số 05/CT-TTg, ngày 09/02/2018 của Thủ tướng Chính phủ về đẩy mạnh thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và Chỉ thị số 06/CT-TTg, ngày 20/2/2017 về việc chấn chỉnh công tác quản lý, tổ chức lễ hội, lễ kỷ niệm.

2. Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy đảng, chính quyền đối với công tác tuyên truyền, vận động trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số về các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của nhà nước; vận động, giáo dục, thuyết phục đồng bào giữ gìn bản sắc văn hóa, tín ngưỡng truyền thống của dân tộc mình, loại bỏ các hủ tục, phong tục lạc hậu ảnh hưởng tiêu cực đến đời sống văn hóa, tinh thần, gây lãng phí, lan truyền dịch bệnh, tổn hại đến sức khỏe của con người. Phát huy sức mạnh tổng hợp lực lượng làm công tác tuyên truyền ở cơ sở, trong đó đặc biệt coi trọng vai trò của bí thư chi bộ, trưởng thôn, trưởng dòng họ, hội viên Hội nghệ nhân dân gian, người có uy tín ở thôn, bản và đội ngũ cán bộ đang công tác tại cơ sở trong việc đưa chủ trương, chính sách đến với đồng bào, tạo niềm tin và động viên đồng bào thực hiện. Đồng thời, đưa nội dung tuyên truyền bài trừ hủ tục, phong tục lạc hậu vào trong các trường học, từng bước làm thay đổi tư duy nhận thức cho thế hệ trẻ, con em của đồng bào dân tộc thiểu số; đẩy mạnh công tác xóa mù chữ, chống tái mù chữ cho đồng bào dân tộc thiểu số.

3. Đẩy mạnh phát triển kinh tế - xã hội, quan tâm đầu tư, hỗ trợ vùng đồng bào dân tộc thiểu số xóa đói, giảm nghèo, nâng cao dân trí, giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội gắn với các tiêu chí xây dựng nông thôn mới. Chủ động, thường

xuyên nắm bắt diễn biến tình hình tư tưởng của cán bộ, đảng viên và nhân dân, đặc biệt là những vấn đề bức xúc trong vùng đồng bào các dân tộc thiểu số để kịp thời có các giải pháp lãnh đạo, chỉ đạo giải quyết, nhất là những vấn đề nhạy cảm, vận động đồng bào không tin, không nghe những luận điệu tuyên truyền của kẻ xấu, di cư tự do, mê tín dị đoan, theo đạo lạ, tà đạo...

4. Tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng nhằm nâng cao mức tiếp cận thông tin, tiếp cận các dịch vụ xã hội trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Duy trì và nâng cao chất lượng các chuyên mục tìm hiểu chính sách dân tộc, tôn giáo trên các phương tiện thông tin đại chúng, nhất là tuyên truyền trên hệ thống phát thanh, truyền hình tiếng dân tộc. Đầu tư, nâng cấp đồng bộ hệ thống truyền thanh tại cơ sở, đảm bảo mỗi nhóm hộ có một cụm loa thường xuyên hoạt động. Phát huy công tác tuyên truyền miệng, đẩy mạnh tuyên truyền thông qua các hoạt động văn hóa, văn nghệ, lễ hội truyền thống các dân tộc...

5. Quan tâm xây dựng các thiết chế văn hóa, duy trì các hoạt động lễ hội, thể thao truyền thống các dân tộc; chỉ đạo rà soát, bổ sung nội dung bài trừ các hủ tục, phong tục lạc hậu vào các hương ước, qui ước của thôn, bản, tổ dân phố, phù hợp với thực tế từng địa phương, dân tộc; tiếp tục đẩy mạnh tuyên truyền về lịch sử, văn hóa, phong tục, tập quán, giá trị văn hóa truyền thống các dân tộc, gương người tốt, việc tốt, tích cực tham gia lao động sản xuất, làm giàu chính đáng, thực hiện nếp sống văn minh, phát huy tinh thần đoàn kết dân tộc. Tổ chức phát động cam kết bài trừ các hủ tục, phong tục lạc hậu; xây dựng các mô hình điển hình của các dòng họ, địa phương trong thực hiện bài trừ hủ tục lạc hậu, định kỳ đánh giá, sơ kết, nhân ra diện rộng; xử lý nghiêm vi phạm của các tổ chức, cá nhân lợi dụng hoạt động bài trừ các hủ tục, phong tục lạc hậu để trục lợi, cán bộ, đảng viên thiếu gương mẫu để gia đình, người thân vi phạm các quy định của pháp luật về bài trừ các hủ tục lạc hậu.

6. Xây dựng, củng cố đội ngũ tuyên truyền viên cấp huyện, cấp xã, cấp thôn là người dân tộc thiểu số, đảm bảo về số lượng, chất lượng, có quy chế và hoạt động hiệu quả. Ưu tiên đào tạo, đào tạo lại, tuyển dụng con em người địa phương là dân tộc thiểu số vào làm việc trong các trung tâm văn hóa huyện, cán bộ văn hóa xã, giáo viên bậc mầm non, tiểu học để nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền ở cơ sở.

7. Giao Đảng đoàn Hội đồng nhân dân tỉnh, Ban Cán sự Đảng Ủy ban nhân dân tỉnh, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội tỉnh, các huyện ủy, thành ủy, đảng ủy trực thuộc tỉnh cụ thể hóa nội dung Chỉ thị; xây dựng chương trình hành động xác định rõ chỉ tiêu, nhiệm vụ, giải pháp và có các cơ chế, chính sách phù hợp (*khuyến khích các huyện, thành phố ban hành cơ chế đặc thù để thực hiện và bài trừ*

hủ tục, phong tục lạc hậu trên địa bàn) để hỗ trợ nhân dân trong tổ chức thực hiện; chỉ đạo việc rà soát qui hoạch bố trí quỹ đất xây dựng nghĩa trang nhân dân ở thôn, xã phù hợp với quy hoạch nông thôn mới.

8. Giao Ban Dân vận Tỉnh ủy chủ trì, phối hợp với Ban Cán sự Đảng Ủy ban nhân dân tỉnh, các ban xây dựng Đảng Tỉnh ủy thường xuyên theo dõi, kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện Chỉ thị và định kỳ hàng năm báo cáo kết quả thực hiện với Ban Thường vụ Tỉnh ủy.

Chỉ thị này được phổ biến đến chi bộ.

Nơi nhận:

- Ban Bí thư Trung ương Đảng,
- Ban Dân vận Trung ương,
- Ủy ban Dân tộc,
- Các đồng chí Tỉnh ủy viên,
- Các ban xây dựng đảng Tỉnh ủy,
- Các đảng đoàn, ban cán sự Đảng trực thuộc,
- Các sở, ban, ngành, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội, hội đặc thù tỉnh,
- Các huyện ủy, thành ủy, đảng ủy trực thuộc tỉnh,
- Báo Hà Giang, Đài Phát thanh- Truyền hình tỉnh,
- Lãnh đạo, chuyên viên Văn phòng Tỉnh ủy,
- Lưu Văn phòng Tỉnh ủy.

**T/M BAN THƯỜNG VỤ
BÍ THƯ**

Đặng Quốc Khánh